

แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต¹

THE MOTIVATION ON GOING TO BUDDHIST TEMPLES OF SENIOR COLLEGE STUDENTS IN THE
FACULTY OF EDUCATION, PHUKET RAJABHAT UNIVERSITY

ปฐมวรรณ ขวัญแก้ว และจริยา คำธร²

PATOMWAN KWANKAEW AND JARIYA KOMTORN

พรรณวดี ขำจริง และ ลลิตา ภาคเมธาวิ³

PANWADEE KHUMJINE AND LALIDA PAKAMAETAVEE

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาแรงจูงใจและศึกษาเหตุผลการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ใช้วิธีวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต จำนวน 524 คน ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 207 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเกี่ยวกับ ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม เหตุผลการเข้าวัด และ แรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ใช้สถิติในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ค่าเฉลี่ย และ ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ผลการวิจัยพอสรุป ได้ดังนี้

ข้อที่ 1. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการเข้าวัดนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต อันดับที่ 1 เพื่อการอุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทย ($\bar{X} = 4.15$), (S.D. = .854) อันดับที่ 2 ทำจิตใจให้สงบ ($\bar{X} = 4.12$), (S.D. = .798) และ อันดับที่ 3 เป็นการแก้บน ($\bar{X} = 3.42$), (S.D. = 1.111)

ข้อที่ 2. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผล อันดับที่ 1 เพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 อันดับที่ 2 ต้องการที่พึ่งทางใจ จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 และ อันดับที่ 3 พึ่งเทศน์ฟังธรรมตามกาลคือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90

คำสำคัญ : แรงจูงใจ, ศาสนกิจ, การปฏิบัติธรรม, การทำบุญ

¹ บทความวิจัยเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์การศึกษาด้านหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี ประจำปีการศึกษา 2558

² นักศึกษาปริญญาตรี สาขาสังคมศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
E-mail : S5611149108@pkru.ac.th , S5611149219@pkru.ac.th

³ อาจารย์ที่ปรึกษา

ABSTRACT

The research aimed to study the motivation and logic on exposure to Buddhist temples of the senior students in the Faculty of Education 524 students, Phuket Rajabhat University, 2016. The research methodology was Survey Research. 207 students were selected from the Faculty of Education, Phuket Rajabhat University. The data were collected through questionnaires and statistically check analyzed using percent, mean, and standard deviation.

The research findings were as follows;

1) The findings revealed that most of students were motivated to go to temples for the purpose to make merits and express gratitude to their ancestors ($\bar{X}= 4.15$, S.D. = .854). Some students were motivated to go to temples for seeking peace and calmness. ($\bar{X}=4.12$, S.D.=.798).

2) The logic on going to Buddhist temples of college students in the Faculty of Education, Phuket Rajabhat University, stated that they went to temples for comforts (68.10 %). Secondly, they went to temples for the spiritual refuges (61.40%). Thirdly, they went to temples for attending the Buddhist rituals; praying and listening to the Dharma teaching (44.90%).

Keywords : Motivation, Religious Rite, Meditation and Merit Making

บทนำ

คนไทยในปัจจุบันยังให้ความสำคัญกับวัดและการที่พุทธศาสนิกชนจำนวนมากยังให้ความสำคัญ และยังเข้าวัดมาทำบุญและพิธีกรรมต่างๆทางวัดที่ได้จัดเพื่อส่งเสริมให้พุทธศาสนิกชนได้ทำบุญกุศลในรูปแบบต่างๆสิ่งเหล่านี้แสดงให้เห็นว่าวัดนอกจากจะเปรียบเหมือนเป็นศูนย์รวมจิตใจของชาวพุทธแล้วยังเป็นส่วนประกอบที่สำคัญของชุมชนในประเทศไทย วัดจึงเป็นศูนย์กลางทางพิธีกรรมต่างๆทางสังคมซึ่งเป็นส่วนประกอบที่จะขาดไม่ได้ของแต่ละชุมชนนับได้ว่าวิถีชีวิตของคนไทยนั้นมีความผูกพันอยู่กับวัดอย่างแน่นแฟ้นมากทีเดียวตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ถึงแม้ว่าปัจจุบันพุทธศาสนิกชนบางส่วนอาจจะไม่สามารถเข้าไปทำบุญที่วัดได้บ่อยครั้งนัก โดยเขาอาจจะมีโอกาสเข้าวัดทำบุญเนื่องในโอกาสสำคัญทางพระพุทธศาสนาหรือในพิธีกรรมที่เขาต้องเกี่ยวข้องโดยตรงเท่านั้น แต่อย่างไรก็ตามวัดยังถือได้ว่าเป็นศูนย์กลางการทำบุญของพุทธศาสนิกชนในปัจจุบัน สาเหตุหนึ่งที่วัดกลายเป็นศูนย์กลางการทำบุญนั้นเนื่องมาจากพุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่ยังมีความเชื่อเรื่องของบาปบุญคุณโทษและได้มีการทำบุญเข้าวัดและพระสงฆ์โดยตรงนั้นจะได้บุญมากกว่าการทำบุญกับบุคคลหรือสถานที่อื่นๆ ในส่วนของทางวัดเองนั้นได้จัดการประกอบพิธีกรรมต่างๆ ให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของพุทธศาสนิกชนมากขึ้น บางวัดยังมีกิจกรรมซึ่งเป็นการทำงานเพื่อสังคมสังคม โดยนำเรื่องความเชื่อของบาปบุญคุณโทษ มาเป็นแรงจูงใจในการทำบุญของพุทธศาสนิกชน (อติทยา จารุจินดา, 2546: หน้า 1-2) โดยส่วนใหญ่พุทธศาสนิกชนยังไม่เข้าใจเรื่องการการเข้าวัดมาทำบุญอย่างถูกต้อง บางคนมีความเชื่อผิดๆเกี่ยวกับการเข้าวัดอยู่ ตัวอย่างเช่น ความเชื่อที่ว่าคนบริจาคเงินมากๆจะได้บุญมากกว่าคนที่บริจาคเงินน้อย หรือการที่พุทธศาสนิกชนบางส่วนยังมีความเห็นแก่ตัวก็ต่างพยายามเบียดเสียดเข้าไปในวัด เพื่อให้ตนได้ทำบุญกับหลวงพ่ที่มีชื่อเสียงโดยการเข้าไปทำบุญนั้นไม่ได้ช่วยให้จิตใจเกิดความสงบสุขอย่างแท้จริง (ดุขฎิ แคนแรงดี, 2549: หน้า 1-2)

ผู้วิจัยเพื่อต้องการทราบว่ากลุ่มนักศึกษา คณะครู ศาสตราจารย์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต มีสิ่งไหนเป็นแรงจูงใจ

ในการเข้าวัดเพื่อทราบว่ามีนักศึกษาส่วนใหญ่เข้าวัดด้วยวัตถุประสงค์ใดและให้ความสนใจ และมีความสำคัญต่อการเข้าวัดมากน้อยแค่ไหน

วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาเหตุผลการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต

ทบทวนวรรณกรรมและทฤษฎีที่เกี่ยวข้อง

งานวิจัยในครั้งนี้ศึกษาเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัราชภัฏภูเก็ต โดยศึกษาจากแนวคิด ทฤษฎี และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนี้

1. เอกสารที่เกี่ยวข้อง
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจ
 - ทฤษฎีของแรงจูงใจ
 - ความหมายของแรงจูงใจ
 - ประเภทของแรงจูงใจ
 - 1.2 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับศาสนกิจ
 - ความหมายของศาสนกิจ
 - 1.3 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติธรรม
 - ความหมายของการปฏิบัติธรรม
 - องค์ประกอบของการปฏิบัติธรรม
 - การปฏิบัติธรรมในพระพุทธศาสนา
 - 1.4 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการทำบุญ
 - ความหมายของการทำบุญ
 - ความหมายของการทำบุญ
 - 1.5 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับสภาพทั่วไปมหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต
 - ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัย
 - ปรัชญาของมหาวิทยาลัย
2. งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วิธีการดำเนินการวิจัย

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้

นักศึกษาคณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต (ภาคปกติ) ชั้นปีที่3 ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2559 จำนวน 524 คน

กลุ่มตัวอย่าง

โดยเกณฑ์ประชากรหลักร้อยละใช้กลุ่มตัวอย่าง 15-30% (บุญชมศรีสาธา, 2535:38) ได้จำนวนกลุ่มตัวอย่าง 207 คน

การดำเนินงานวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นแบบสอบถามเรื่องแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ (ภาคปกติ) มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ซึ่งผู้วิจัยสร้างขึ้นแบ่งออกเป็น 2 ตอนดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และ แบบสอบถามเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ ได้แก่ ความสบายใจ ต้องการที่พึ่งทางใจ ฟังเทศน์ฟังธรรมตามกาล การสวดมนต์ ไถ่ถอน บาป เป็นคำถามแบบ (Check List)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามข้อมูลเกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้าวัดเป็นแบบประเมินค่า (Likert Scale) 5 ระดับ คือ แรงจูงใจในการเข้าวัดน้อยที่สุด (1) แรงจูงใจในการเข้าวัดน้อย (2) แรงจูงใจในการเข้าวัดปานกลาง (3) แรงจูงใจในการเข้าวัดมาก (4) และแรงจูงใจในการเข้าวัดมากที่สุด (5)

การเก็บข้อมูล

1. ศึกษารวบรวมข้อมูล เอกสารและงานวิจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อใช้เป็นแนวทางในการสร้างแบบสอบถามให้ครอบคลุมเนื้อหาตามหัวข้องานวิจัย

2. ออกแบบ แบบสอบถามแล้วส่งแบบสอบถามตามจำนวนกลุ่มตัวอย่างที่กำหนด เมื่อได้รับแบบสอบถาม

กลับมาแล้วนำแบบสอบถามมาตรวจสอบความครบถ้วนเพื่อนำไปศึกษาวิเคราะห์ข้อมูลต่อไป

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยนำแบบสอบถามที่เก็บคืนมาวิเคราะห์โดยใช้โปรแกรมวิเคราะห์ข้อมูลสำเร็จรูป

1. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ได้แก่ เพศ สาขาวิชา และ การวิเคราะห์ข้อมูล แบบสอบถามเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษาคณะครุศาสตร์ เป็นแบบตรวจสอบรายการ (Checklist) นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าร้อยละ แล้วนำเสนอในรูปแบบตาราง

2. การวิเคราะห์ข้อมูลแบบสอบถามตอนที่ 2 แรงจูงใจในการเข้าวัด นำมาวิเคราะห์โดยหาค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานแล้วนำเสนอในรูปแบบตารางประกอบตาราง

ผลการวิจัย

ตอนที่ 1 สรุปข้อมูลเกี่ยวกับข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำนวน 207 คน นักศึกษาเป็นเพศหญิง 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30 นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70 โดยจำแนกออกเป็นแต่ละสาขา สาขาการศึกษาปฐมวัย 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20 สาขาคณิตศาสตร์ จำนวน 34 คน คิดเป็นร้อยละ 16.40 สาขาสังคมศึกษา จำนวน 14 คน คิดเป็นร้อยละ 6.80 สาขาพลศึกษาจำนวน 36 คน คิดเป็นร้อยละ 17.40 สาขาเคมีจำนวน 13 คน คิดเป็นร้อยละ 6.30 คน วิทยาศาสตร์ทั่วไปจำนวน 12 คน คิดเป็นร้อยละ 5.80 สาขาคณิตศาสตร์ศึกษาจำนวน 15 คน คิดเป็นร้อยละ 7.20 สาขาภาษาอังกฤษจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 15.00 สาขาภาษาไทย จำนวน 18 คน คิดเป็นร้อยละ 8.70 สาขาคอมพิวเตอร์ศึกษาจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 8.20

ผลการวิเคราะห์ ข้อมูลเกี่ยวกับเหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา พบว่าความสบายใจ คือ เหตุผล

ในการเข้าวัด จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10
ต้องการที่พึ่งทางใจคือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 127 คน
คิดเป็นร้อยละ 61.40 พึ่งเทศน์ พึ่งธรรมตามกาล คือเหตุผล
ในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 การ
สะเดาะเคราะห์ คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 79 คน คิด
เป็นร้อยละ 38.20 และ ผูกจิต เจริญภาวนา จำนวน 68 คน
คิดเป็นร้อยละ 32.90

ตอนที่ 2 สรุปแรงจูงใจในการเข้าวัดของนักศึกษา
คณะครุศาสตร์กลุ่มตัวอย่างนักศึกษานักศึกษาชั้นปีที่ 3
(ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย
ราชภัฏภูเก็ต

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล เกี่ยวกับแรงจูงใจในการเข้า
วัดของนักศึกษา จำนวน 207 คน พบว่า ในการอุทิศส่วนบุญ
ส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทยในระดับมาก
(= 4.15) ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดเพื่อทำจิตใจให้สงบใน
ระดับมาก (= 4.12) ประชาชนส่วนมากมักเข้าวัดทำบุญวัน
เกิด ในระดับมาก (= 4.10) การไหว้พระสวดมนต์ช่วยให้
จิตใจของท่านสงบขึ้นในระดับมาก (= 4.05) การที่
ประชาชนส่วนใหญ่เข้าวัดนั้นเพื่อที่จะศึกษาพิธีกรรมทาง
ศาสนาในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.94) การปล่อยนกปล่อยปลาใน
เขตบริเวณวัดจะบุญเป็นความเชื่อของคนไทยในระดับมาก
($\bar{X}$ = 3.92) ท่านคิดว่าการเข้าวัดจะช่วยในการบรรเทาทุกข์
ในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.92) การเข้าวัดปฏิบัติธรรมเป็นส่วน
หนึ่งของงานเป็นศาสนิกชนที่ดี ($\bar{X}$ = 3.89) สถาบันการศึกษา
ที่ท่านกำลังศึกษามีส่วนร่วมในการจัดกิจกรรมทางศาสนา
($\bar{X}$ = 3.87) การเข้าวัดถือเป็นมารยาททางสังคม
($\bar{X}$ = 3.86) ท่านมีความต้องการที่จะพัฒนาความรู้เกี่ยวกับ
พิธีกรรมทางศาสนาในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.84) ปัจจุบัน
นักศึกษาให้ความสำคัญของการศึกษาหลักปฏิบัติที่ถูกต้อง
ของชาวพุทธในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.84) ท่านมีความรู้ความ
เข้าใจเกี่ยวกับกิจกรรมทางศาสนาในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.81)
การจัดกิจกรรมของวัดจะทำให้ท่านเข้าวัดมากขึ้น ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = 3.81) ท่านเข้าร่วมกิจกรรมทางศาสนาที่วัดจัดขึ้น
($\bar{X}$ = 3.78) ในวันพระท่านเข้าวัดถวายสังฆทานในระดับมาก
($\bar{X}$ = 3.78) ท่านมีความรู้เกี่ยวกับการทำบุญที่ถูกหลักทาง

ศาสนาในระดับ มาก ($\bar{X}$ = 3.77) ท่านมีความสนใจในการ
เข้าวัดเพื่อการปฏิบัติธรรมในระดับมาก ($\bar{X}$ = 3.75) และ
การเข้าวัด เพื่อการบวชบาลศาลกล่าวนั้นเหมาะสม ในระดับ
มาก ($\bar{X}$ = 3.61) การเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสมใน
ระดับปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.42)

สรุปผล

ข้อที่ 1. พบว่ากลุ่มตัวอย่างนักศึกษานักศึกษา
ชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์
มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิเคราะห์ข้อมูลเกี่ยวกับ
ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำนวน 207 คน
นักศึกษาเป็นเพศหญิง 129 คน คิดเป็นร้อยละ 62.30
นักศึกษาเป็นเพศชาย จำนวน 78 คน คิดเป็นร้อยละ 37.70

ข้อที่ 2. พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการ
เข้าวัดนักศึกษา ชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559
คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อการอุทิศส่วน
บุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษเป็นความเชื่อของคนไทย มาก ($\bar{X}$
= 4.15), (S.D. = .854) นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อ
ทำจิตใจให้สงบ มาก($\bar{X}$ =4.12), (S.D.=.798) และ นักศึกษา
มีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสม ปานกลาง
($\bar{X}$ = 3.42), (S.D.= 1.111) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของ
พระครูสิริรัตนานวัตรและคณะ (2555) พบว่าความเชื่อของ
การบวชบวช ผู้เขียนถือว่าความเชื่อเป็นความจำเป็นประจำตัว
ของแต่ละบุคคลคือว่าทุกคนจะมีความเชื่อต่ออำนาจอัน
ศักดิ์สิทธิ์แม้จะเชื่อในเรื่องที่แตกต่างกันไปหรือเชื่อในเรื่อง
เดียวกัน แต่มุมมองต่างกันออกไป

ข้อที่ 3. พบว่า เหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา
นักศึกษาระดับชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุ
ศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่
ให้เหตุผลในการเข้าวัดเพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน
คิดเป็นร้อยละ 68.10 ต้องการที่พึ่งทางใจคือเหตุผลในการ
เข้าวัด จำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 พึ่งเทศน์พึ่ง
ธรรมตามกาล คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิด
เป็นร้อยละ 44.90 การสะเดาะเคราะห์คือเหตุผลในการเข้า
วัด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 ผูกจิต เจริญ

ภาวนา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 อาจเป็นเพราะ นักศึกษาส่วนใหญ่ต้องการที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ

อภิปรายผล

1.เพื่อศึกษาแรงจูงใจในการเข้าวัด ของนักศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต

ผลการวิจัย พบว่า นักศึกษาส่วนใหญ่มีแรงจูงใจในการ เข้าวัดนักศึกษา นักศึกษาชั้นปีที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต เพื่อการ อุทิศส่วนบุญส่วนกุศลให้บรรพบุรุษ เป็นความเชื่อของคนไทย มาก ($\bar{X}$ = 4.15) (S.D. = .854) ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ พระอธิการช่วง ฐิตโสภโณ (2554) พบว่ากำเนิดและ พัฒนาการความเชื่อเรื่องการบูชาผีบรรพบุรุษนั้นมีการ ยอมรับระดับหนึ่งในสังคมไทยแม้ความหมายจะยังไม่ชัดเจน มากนัก ในบริบทของสังคมแต่การบูชาผีบรรพบุรุษนั้นก็เพื่อ เป็นการทำบุญอุทิศส่วนบุญให้ พ่อแม่ ปู่ย่า ตายาย ตลอดจน ญาติพี่น้องและเจ้ากรรมนายเวรจึงกลายเป็นขนบธรรมเนียม ประเพณีที่ปฏิบัติสืบต่อกันมาจนสามารถหล่อหลอมสังคมได้ เป็นอย่างดีเป็นคุณค่าทางจริยธรรมและรูปแบบวิถีชีวิตที่ ประเสริฐ และ สอดคล้องกับผลการวิจัยของ ลาวัลย์ พุ่ม พฤษ และคณะ (2556) พบว่า นักเรียนได้ให้ความหมาย ของการทำบุญโดยกล่าวว่าการทำบุญเป็นสิ่งที่ทำแล้วส่งผล ให้ตัวเองและคนอื่นเกิดประโยชน์มีความสุข สบายใจ จิตใจสงบ ไม่ก่อให้เกิดความเดือดร้อน เป็นการให้ทานสร้าง ความดีเป็นการอุทิศส่วนกุศลให้กับผู้ล่วงลับและเจ้ากรรม นายเวรซึ่งเป็นการกระทำที่เกิดขึ้นจากเจตนาที่ดี และ นักศึกษามีแรงจูงใจในการเข้าวัดเพื่อการแก้บนนั้นเหมาะสม ปานกลาง ($\bar{X}$ = 3.42) (S.D. = 1.111) ซึ่งสอดคล้องกับ ผลการวิจัยของพระครูสิริรัตนานวัตรและคณะ (2555) พบว่า ความเชื่อของการบนบาน ผู้เขียนถือว่าความเชื่อเป็นความ จำเป็นประจำตัวของแต่ละบุคคล คือว่าทุกคนจะมีความเชื่อ ต่ออำนาจอันศักดิ์สิทธิ์แม้จะเชื่อในเรื่องที่แตกต่างกันไปหรือ เชื่อในเรื่องเดียวกัน แต่ต่างมุมมองกันออกไป และ ผลการวิจัยของอรวัฒนา ชินพันธ์ (2553) พบว่า วัดบ้าน แผลม หรือวัดเพชรสมุทรวรวิหาร จังหวัดสมุทรสงคราม เป็น วัดที่ประดิษฐานของหลวงพ่อบ้านแผลม อันเป็นสถานที่

ศักดิ์สิทธิ์จึงมีประชาชนให้ความเคารพบูชาเป็นอย่างมาก รวมถึงการบนบานศาลกล่าวขอพรกราบ ไหว้เป็นประจำด้วย ดอกไม้ธูปเทียนเครื่องสังเวยต่างๆ และผลการวิจัยของ พระ ครูสิริรัตนานวัตร (2555) พบว่า ผู้มาบนบานและแก้การบน บานกับพระพุทธรูปราชวัดพระศรีรัตนมหาธาตุวรมหาวิหาร ส่วนใหญ่มาแก้บนเพราะหายจากการป่วยไข้รองลงมา คือ สอบได้เลื่อนยศทหาร ตำรวจ ได้ตำแหน่งที่แข่งขันรองลงมา คือถูกหวย รองลงมา คือ ได้บุตร ส่วนสิ่งที่นำมาแก้บุญนั้น ส่วนหนึ่ง คือ พวงมาลัยละคร้า ผลไม้ รองลงมาคือ หัวหมู เห็ด เป็ดไก่ รองลงมา คือ ถวายสังฆทาน และ และ ผลการวิจัย ของธัญนันท์ กิตติพูนเกียรติและคณะ (2554) พบว่า นักศึกษากลุ่มชายรักชายส่วนใหญ่เป็นกระเทย ได้บน บาลเรื่องการเรียนต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์มากที่สุดและสิ่งที่นิยม นำมาแก้บน คือ การถวายอาหารคาวหวาน ผลไม้ โดย สามารถรับรู้ประวัติของสิ่งศักดิ์สิทธิ์ ผ่านทางอินเทอร์เน็ต ได้รับอิทธิพลการบูชามาจากทางครอบครัวและได้ไปเคารพ บูชาสิ่งศักดิ์สิทธิ์กับครอบครัวเป็นส่วนใหญ่เพื่อช่วยให้ สามารถประสบความสำเร็จในชีวิตมักไปสักการะสิ่งศักดิ์สิทธิ์ เมื่อต้องการที่พึ่งทางจิตใจ โดยมีความเชื่อต่อสิ่งศักดิ์สิทธิ์ใน เรื่องของการปกป้องภัยอันตราย

2.เพื่อศึกษาเหตุผลการเข้าวัดของนักศึกษา

คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏภูเก็ต ผลการวิจัย พบว่า เหตุผลในการเข้าวัดของนักศึกษา นักศึกษาชั้นปี ที่ 3 (ภาคปกติ) ปีการศึกษา 2559 คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัย ราชภัฏภูเก็ต พบว่านักศึกษาส่วนใหญ่ให้เหตุผลในการเข้าวัด เพื่อความสบายใจ จำนวน 141 คน คิดเป็นร้อยละ 68.10 ต้องการที่พึ่งทางใจ คือ เหตุผลในการเข้าวัดจำนวน 127 คน คิดเป็นร้อยละ 61.40 ฟังเทศน์ฟังธรรมตามกาล คือ เหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 93 คน คิดเป็นร้อยละ 44.90 การสะเดาะเคราะห์คือเหตุผลในการเข้าวัด จำนวน 79 คน คิดเป็นร้อยละ 38.20 ผูกจิต เจริญภาวนา จำนวน 68 คน คิดเป็นร้อยละ 32.90 อาจเป็นเพราะนักศึกษาส่วนใหญ่ ต้องการที่ยึดเหนี่ยวจิตใจ ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัย ของ วิเชียร เผือกสม (2553) พบว่า คติธรรมความเชื่อส่วนบุคคล ต่อการเข้าวัด ของพุทธศาสนิกชนโดยภาพรวมมีความเชื่ออยู่ ในระดับมาก และเมื่อพิจารณาเป็นรายประเด็น 2 ประเด็น

คือความเชื่อเรื่องนรกและสวรรค์และมีความเชื่อเรื่องศีล พุทธศาสนิกชนมีความเชื่ออยู่ในระดับมาก ทั้ง 2 ประเด็น พฤติกรรมการเข้าวัดของพุทธศาสนิกชน พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมากเมื่อพิจารณาเป็นรายได้ พบว่าทั้ง3ด้าน เป็นพฤติกรรมที่อยู่ในระดับมากทุกด้านตามลำดับ ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย คือ การให้ทาน การฟังธรรม และการเจริญสมาธิภาวนา พุทธศาสนิกชนส่วนใหญ่เข้าวัดทำบุญทุกวันพระ และมีพฤติกรรม 3 ด้าน คือ การให้ทาน การฟังธรรม และการเจริญสมาธิภาวนาและผลการวิจัย ของ ชนิษฐา ศรีไพบุลย์ (2549) พบว่าในด้านพฤติกรรมนั้นแม้ว่านิสิตนักศึกษาส่วนใหญ่ (80.50) จะมีความเห็นว่าการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาเป็นเรื่องจำเป็นแต่นิสิตนักศึกษากลับมีการปฏิบัติกิจกรรมทางศาสนาค่อนข้างน้อย (1.4-24.10) โดยเฉพาะอย่างยิ่งกิจกรรมที่ต้องเดินทางไปวัด และโอกาสที่นิยมปฏิบัติส่วนใหญ่มักจะเป็นโอกาสของวันพิเศษส่วนบุคคล เช่น วันเกิด มากกว่าที่จะเป็นโอกาสในวันพระที่เกี่ยวข้องกับศาสนาและเมื่อดูจากภาพรวม พบว่าผู้ที่มีการศึกษาทางสาขาวิทยาศาสตร์เทคโนโลยี มีพฤติกรรมในการปฏิบัติกิจกรรมที่น้อยมากเมื่อเทียบกับทุกสาขาในทุกกิจกรรม และผลการวิจัยของ บุญหนา จิมนาง (2549) พบว่า ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการทำบุญของชาวพุทธในเขตอำเภอเมือง จังหวัดขอนแก่น ผลการศึกษาพบว่า ชาวพุทธในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่นส่วนมากมีพฤติกรรมการ ทำบุญในระดับปานกลาง คิดเป็นร้อยละ 71.9 เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า เรื่องการให้ทานกลุ่มตัวอย่างชาวพุทธส่วนมากร้อยละ 61.7 ให้ทานนั้นอยู่ในระดับปานกลาง เรื่องการรักษาศีลส่วนมากร้อยละ 42.1 รักษาศีลในระดับมากและเรื่องการฝึกภาวนาส่วนมากร้อยละ 51.5 ฝึกภาวนาในระดับน้อย และ ผลการวิจัยของพระครูปลัดศิริวัฒน์ วิชาพา (2549) พบว่า ความพึงพอใจต่อการเผยแผ่ธรรมในวันธรรม สวณะของพุทธศาสนิกชนกรณีศึกษาเขตบางกอกใหญ่ กรุงเทพมหานคร จากผลวิจัยพบว่าการนำผลที่ได้ไปจัดวางแผนกำหนดแนวทางในการเผยแผ่ในวันธรรมสวณะ และวันอื่นๆมิใช่วันธรรมสวณะก็ควรมีการฟังธรรม เสวนาธรรม เพื่อเป็นการนำเอาหลักพุทธธรรมทางพระพุทธศาสนาไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิต

ได้อย่างเหมาะสม และถูกต้องตามกาลนั้นๆการเสนอธรรมต่อกลุ่มผู้ฟังได้รับประโยชน์ มากที่สุด มีการใช้อุปกรณ์ช่วยสอน หรือสื่อธรรมที่เป็นรูปธรรมดูเหมือนที่จะได้ผลดีระดับหนึ่ง เพราะทำให้ผู้ฟังสนใจเนื้อหาธรรมและง่ายต่อการปฏิบัติและเกิดความพอใจต่อการเผยแผ่พระพุทธศาสนาแก่พุทธศาสนิกชนมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ควรส่งเสริมในเรื่องกิจกรรมการเรียนการสอนในมหาวิทยาลัยที่ปลูกฝังให้นักศึกษามีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการปฏิบัติเป็นพุทธศาสนิกชนที่ดีเพราะความรู้เหล่านี้จะเป็นพื้นฐานในการดำเนินชีวิต ของนักศึกษาต่อไปในอนาคต
2. ควรส่งเสริมให้มีการมีส่วนร่วมระหว่างวัด กับมหาวิทยาลัยในการประกอบกิจกรรมในวันสำคัญทางศาสนาเพื่อปลูกฝังให้นักศึกษาตระหนักถึงความสำคัญของศาสนา

เอกสารอ้างอิง

- บุญศรี คำชาย. (2540). **จิตวิทยาสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3. ลพบุรี : ศูนย์การพิมพ์ วิทยาลัยครูเทพสตรี.
- กิริติ กมลประเทืองกร. (2551). **คุณค่าของการสวดมนต์ที่มีต่อพุทธศาสนิกชนในสังคมไทย** กรณีศึกษา: พุทธศาสนิกชนวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์ (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย).
- ชนิษฐา วิเศษสาธิต. (2537). **แรงจูงใจทางสังคม**. พิมพ์ครั้งที่ 3 กรุงเทพฯ: บุ๊คพ้อย.
- จันทร์ธานี สงวนนาม. (2551). **ทฤษฎีและแนวปฏิบัติในการบริหารการศึกษา**. พิมพ์ครั้งที่ 2: กรุงเทพฯ.บุ๊คพ้อย.
- ใจรัส เจียมบรรจง.(2523).**จิตวิทยาสังคม**.กรุงเทพฯ.มหาวิทยาลัยพระนคร.

ดำรงศักดิ์ จงวิบูลย์. (2543). **แรงจูงใจที่ส่งผลต่อการปฏิบัติงานของข้าราชการตำรวจ**. (วิทยานิพนธ์ปริญญา:มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์).

ดุขฎี คนแรงดี. (2549). **บทบาทขอวัดในการจัดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมการทำบุญ** กรณีศึกษา : วัดสังฆทาน และวัดปากน้ำ ภาษีเจริญ.(รายงานการวิจัย. มหาวิทยาลัยมหิดล).

ถวิล เกื้อกุลวงศ์. (2528). **การจูงใจเพื่อผลงาน**. นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากรวิทยาเขตพระราชวังสนามจันทร์.

นาม สงวนทรัพย์. (2535). **สารัตถจิตวิทยาสังคม**. กรุงเทพฯ:โอเดียนสไตร์.

บุญชม ศรีสะอาด. (2535). การวิจัยเบื้องต้น. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร:สุวิริยาสาน.

บุญหนา จิมานัง. 2549). **พฤติกรรมการทำบุญของชาวพุทธในเขตอำเภอเมืองจังหวัดขอนแก่น**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยขอนแก่น).

ปรเมศวร์ โพธิ์คล้าย. (2541). **แรงจูงใจในการเลือกเข้าศึกษาต่อวิทยาลัยนาฏศิลป์ในภาคตะวันออกเฉียงเหนือ**. (ปริญญานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาสารคาม).

พนิส หันดาคินทร์. (2542). **ประสบการณ์ในการบริหารบุคลากร**. กรุงเทพมหานคร: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

พระครูสิริรัตนานุวัตรและคณะ. (2555). **อิทธิพลการบบาน บวงสรวงในสังคมไทย**. วิทยาลัยสงฆ์พุทธชินราช.

พระอภัย อภิชาโต (ชูขุนทด). (2554). **การศึกษาหลักธรรมสำหรับพัฒนาพฤติกรรมของมนุษย์ในสังคมปัจจุบัน**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. จุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

พระอธิการช่วง ฐิตโสภโณ. (2554). **ศึกษาคติทางพระพุทธศาสนาที่ปรากฏในประเพณีสารทเดือนสิบ(แซนโผนตา)**. กรุงเทพมหานคร:จุฬาลงกรณ์

มหาวิทยาลัย (หลักสูตรปริญญาพุทธศาสตรมหาบัณฑิตมหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณ์ราชวิทยาลัย).

วิเชียร เผือกสม. (2553). **คติธรรมความเชื่อกับพฤติกรรมการเข้าวัดของพุทธศาสนิกชนกรณีศึกษาวัดมหาธาตุยุวราชรังสฤษฎิ์**. (สารนิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต.มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์).

อาทิตยา จารุจินดา. (2546). **พฤติกรรมทางศาสนาของคนในสังคมเมือง : กรณีศึกษาวัดสนามนอกและวัดสนามในตำบลวัดชะลอ อำเภอบางกรวย จังหวัดนนทบุรี**. (วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต. มหาวิทยาลัยศิลปากร).

อรวัฒนา ชินพันธ์. (2553). **รูปแบบการแสดงละครรำแก้บนประกอบพิธีความเชื่อ : กรณีแสดงที่วัดบ้านแหลม จังหวัดสมุทรสงคราม**. มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.